

Моніторинг ендокринних порушень у структурі внутрішньої патології серед свійських собак м. Полтава

На сьогоднішній день дрібні тварини, а саме свійські коти і собаки, стали невід'ємною частиною щасливої сім'ї. З кожним днем росте кількість та різноманітність порід домашніх улюбленців, поряд з чим росте і кількість патологічних станів та захворювань. З появою і впровадженням у вітчизняну ветеринарну практику нових високоінформативних методів досліджень, зокрема ультрасонографії, цифрової рентгенодіагностики, комп'ютерної та магнітно-резонансної томографії, удосконаленням методів лабораторних досліджень, виникає можливість суттєво підвищити рівень діагностики різних хвороб цих тварин [1].

Ендокринними (від грецьк. *endon* – всередині і *krino* – виділяю) називають органи або групи клітин, що не мають вивідних проток виділяють у кров або лімфу специфічні біологічно активні речовини – гормони (від грец. *hormaino* – приводжу в рух, спонукаю) [2]. Цим органам властива сукупність наступних ознак: специфічність, тобто своєрідність хімічної структури, функції та місця утворення; біологічна активність, секреція у кров і лімфу; дистанційність дії. Гормони розносяться кров'ю або іншими рідинами по всьому організму і в дуже малих концентраціях, впливають на чутливі до них клітини-мішені тканин та органи, забезпечуючи регуляцію різних функцій організму. Нині у хребетних тварин вивчено 10 залоз внутрішньої секреції, які й формують ендокринну систему. До них відносять: гіпоталамус, гіпофіз, епіфіз, плаценту, тимус, щитоподібну, прищитоподібні та надниркові залози. Вони виробляють близько 80 гормонів. Підшлункова і статеві залози – органи змішаної секреції [3].

Структурні і функціональні зміни ендокринних залоз спричиняють розвиток різних хвороб. Ендокринні хвороби тварин вивчені недостатньо, вони мають переважно субклінічний перебіг, часто залишаються нерозпізнаними чи недиференційованими, а гормони, що містяться в біологічних субстратах, дуже мобільні і визначити їх важко [4].

Нами був проведений аналіз звітної документації та статистична обробка отриманих даних клінік ветеринарної медицини м. Полтава - клініки ветеринарної медицини при кафедрі терапії імені професора П.І. Локеса Полтавської державної аграрної академії, «Vet Line», «Vet Comfort» за 2016-18 рр. Встановлено подібну тенденцію до відсоткового співвідношення заразної та незаразної патології серед клінік.

Провівши аналіз отриманих даних виявлено значне переважання кількості випадків незаразної патології, порівняно з іншими хворобами.

Серед внутрішньої патології собак особливе місце займають хвороби печінки та нирок. Крім того, перебіг багатьох інших, у тому числі інфекційних і паразитарних захворювань та патологічних станів, супроводжується порушенням функції та структури цих органів. За даними літератури, хвороби печінки в собак складають 32 % від всієї кількості хвороб, сечової системи – 5,9 % [1].

Хоча ендокринна патологія складає лише 2,6 % від загальної кількості незаразної патології, останніми роками відсоток значно зростає. Таку тенденцію можна пояснити не лише погіршенням умов утримання та генетичними схильностями різних порід, а й покращенням якості діагностики сучасної ветеринарної практики. Найчастіше серед зазначених патологій реєструються цукровий діабет, гіпотиреоз та хвороба Кишинга.

Отже, хвороби ендокринної системи свійських собак останнім часом все частіше зустрічаються у ветеринарній практиці. Основними серед них хвороби наднирників та щитоподібної залози.

Література

1. Кирк Р., Д Бонагура Современный курс ветеринарной медицины Кирка [пер. с англ.] М. : ООО «Аквариум принт», 2005. 1376с.
2. Feline models of type 2 diabetes mellitus / Henson M.S., O'Brien T.D. // ILAR J. – 2006. – № 47(3). – Р. 234-242.
3. Московкина Н. Н., Сотская М. Н. Генетика и наследственные болезни собак и кошек М. : ООО «Аквариум ПРИНТ», 2004. 448 с.
4. Йин С. Полный справочник по ветеринарной медицине мелких домашних животных / Пер. с англ. – М.: Аквариум-принт, 2008. – 1024 с.